

zásúaknak mondott német nevek): *Hierm, Kitzladen, Landsee*.

Egyéb téves magyarázatait még sommásan sem foglalhatom össze; sokkal egyszerűbb, ha az elfogadható etimológiáit sorolom fel. Ezek a következők: *Bachselten, Grossdorf* és talán *Raks*. Nincs tovább. Azon etimológiákat értem t. i., amelyek Sch.-tól származnak és nem teljesen világos etimológiájú nevek. Egyes szerencsés esetekben ugyanis ő is átvett másoktól helyes etimológiákat is, különösen amikor nem volt módjában választania a helyes és a téves között.

Az előadottakból világosan kitűnt, hogy Schwartz Elemér felületes hebehurgyasággal írott műve dilettáns nyelvészeti badarságok gyűjteménye.

Moór. Elemér.

KÉRDÉSEK.

63. kérdés. Hogy van az élő magyar nyelvben a falu szó többszama?

64. kérdés. Mit neveznek szárnyéknak?

65. kérdés. Hogy nevezi a nép a buzavirágot?

66. kérdés. Vannak-e és melyek az idegen népelemek betelepülését jelző utcanévek vagy község-résznevek az egyes községekben (városokban)? [pl. Orosz-utca, Ci-

gány-utca, Rác-utca stb.] Amennyiben már nincsenek, meddig voltak használatban és milyen új elnevezések léptek helyükbe?

67. kérdés. Melyek voltak a jellegzetes korcsma- és szállodanevek a községben (városban) s nevük esetleg megmaradt-e utca-elnevezésben?

68. kérdés. Hol ismernek efféle szólást: Majd kiadom neki a nyargalót! Kikapta a nyargalót!

FELELETEK.

Feleletek a 38. kérdésre.

A *kun* szót kivétel nélkül röviden ejtik a benszülöttek a Nagykunságban. 25 év alatt Kisújszálláson sohasem hallottam hosszan ejteni.

Miskolc. *Marjalaki Kiss Lajos.*

A *kun* név összetételben (pl. Kiskunhalas, Jásznagykunszolnok, Kunhegyes) rövid, ha magában áll, hosszan ejtik. Pl. De szép *kún* menyecske! De jóképű ez a *kún* legény!

Szentés.

Zsoldos Andor.

Szatmárban és Szilágyban röviden: *Kun* Garda György Sándor, *Kun* Jenő, de a népről így szólnak: a *kiskúnok*; sőt a kiterjedt családot is így emlegetik: a *Kúnok*.

Szombathely. *Kincs Elek.*

Felelet a 39. kérdésre.

Az *elcsapta a hasát* kifejezést Pilisszentlászlón nem értik meg.

Kiskunfélegyháza.

Takács Béla.

• *Feleletek a 40 kérdésre.*

„Ügy hozzá készült a beszédhez, mintha Bakarasz meséjét akarná elmondani“.

Ez a kifejezés itt ismeretlen, ellenben *bakarasz*nak nevezik a *rendes arasznál rövidebb hosszúságot*.

Kiskunhalas.

Nagy Szeder István.

A *Bakarasz* mese Jászberényben ismeretes.

Jászberény. *Vida József.*

U. a.

Jászberény. *Makay József.*

Sem Szentesen, sem a Tiszazug falvaiban nem ismerik a *Bakarasz* meséjét, sem a kérdezett szó-lásmódot.

Tiszasas. *Nyíri Antal.*

A *Bakarasz* meséjét nem ismeri a nép. Olyasmit mondanak itt: *Bele bakalászik* = bele ártja magát.

Kiskunfélegyháza.

Toldy Jenő.

A *Bakaraszt* mese nálunk is ismeretes.

Jászberény. *Torma Gyula.*

A *Bakaraszt* mesét a Jászszágon mesélik.

Jászberény. *Kepets Imre.*

A *Bakarasz* mese annyi, mint Hüvelyk Matyi vagy Babszem Jankó meséje. Bakarasz mesebeli alak, arasznál kisebb emberke.

Jászberény. *Ehrlich Vera.*

A *Bakarasz* meséje ismeretlen. Bakarasz a hüvelyk és mutatóuj közti távolságot jelenti.

Gödöllő. *vitéz Endre László.*

A *Bakarasz* a Lófi Jankó c. mesében szerepel.

Jászjákóhalma. *Révfy Imre.*

A *bakaraszt* mesét Jákóhalmán ismerik.

Jákóhalma. *Moller Agnes.*

A *Bakaraszt* mese Boldogházán is ismeretes.

Boldogháza. *Gál György.*

A *Bakaraszt* mesét Jászberényben és környékén ismerik.

Jászberény. *Frajka József.*

A *Bakaraszt* mese Erdélyben és a Dunántúl egyes vidékein ismeretes.

Jászberény. *Almásy György.*

A *Bakaraszt* mesét Jászfényszaru és környékén ismerik.

Jászfényszaru. *Móczó Sándor.*

Fülöpszálláson a rövid, nyúl-farknyi mesét *bakarasz* mesének mondják.

Kiskunfélegyháza.

Takács Béla.

Feleletek a 42. kérdésre.

A mi népünk a *bérc* szót soha nem használja.

Kunszentmiklós. *Baky Lajos.*

A kecskeméti köznyelv nem használja.

Kecskemét. *Garzó Béla.*

A *bérc* szó jelentése 'szirt'.

Szatmáz. *Zsák József.*

Bércesen megy = kevélyen megy.

Jákóhalma. *Moller Agnes.*

Mikor valaki büszkén megy az uccán, azt mondják rá, hogy *bércesen* megy.

Jászberény. *Halász Béla.*

Bérc = annyi, mint 'hegycsúcs'

Jászjákóhalma. *Révfy Imre.*

Pusztamonostoron, ha valaki kihúzza magát, azt szokták mondani: de *bércesen* megy!

Pusztamonostor. *Jenes Miklós.*

A *bérc* szót a köznyelvi jelentésén kívül még a mészre is használják: *bérces* mész.

Jászberény. *Kopácsi Béla.*

A kékes színű mészre mondják, hogy *bérces* mész.

Jászberény. *Holló János.*